

prima instanță – O. Robu
instanța de apel – L. Bulgac, A. Pahopol, A. Gavrilița

dosarul nr. 2ra-2404/13

ÎNCHEIERE

28 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Sveatoslav Moldovan
Tatiana Vieru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Cooperativa de Consum din com. Budești

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Sergiu Paraschiv împotriva Cooperativei de Consum „Consumcoop” Budești, mun. Chișinău cu privire la încasarea salariului neachitat, sumei împrumutului, cheltuielilor suportate pentru chiria automobilului, repararea prejudiciului cauzat prin reținerea carnetului de muncă, anularea înscrierii din carnetul de muncă cu privire la destituirea din funcție, obligarea de a efectua înscrierea de angajare în funcție și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2012, prin care a fost respins apelul declarat de Cooperativa de Consum din com. Budești și menținută hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 02 septembrie 2011, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 24 iunie 2010, Sergiu Paraschiv a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cooperativei de Consum „Consumcoop” Budești, mun. Chișinău cu privire la încasarea salariului neachitat, datoriei, cheltuielilor suportate pentru chiria automobilului, repararea prejudiciului cauzat prin reținerea carnetului de muncă și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în baza cererii lui a demisionat din funcția de președinte al Biroului Executiv al Consumcoop Budești unde a activat din 12 septembrie 2008.

Menționează că a fost eliberat prin decizia Biroului Executiv din 05 februarie 2010.

Afirmă că în pct. 2 al deciziei nominalizate se conține indicația contabilității de a efectua calculele necesare și plățile în favoarea lui, însă achitățile nu au fost efectuate. Restanța de plată a salariului față de el constituie suma de 29672,89 lei, care a fost formată din ianuarie 2009.

Susține că în baza contractului de chirie al automobilului nr. 01 din 09 decembrie 2008 plata pentru folosință constituie 800 lei, care nu a fost achitată.

În perioada indicată a prezentat foile de parcurs la contabilitatea Consumcoop în baza cărora au fost casate resursele de benzină.

Mai indică că conform contractului de împrumut din 29 decembrie 2009 a împrumutat suma de 1600 lei fără dobândă cooperativei, care la fel nu i-au fost restituite lui.

Solicită încasarea salariului neachitat în sumă de 55483,67 lei, datoriei în sumă 1600 lei, sumei datorate pentru chiria automobilului - 10400 lei, a salariului pentru reținerea carnetului de muncă conform art. 151 Codul muncii în sumă de 5400 lei și cheltuielilor de judecată în sumă de 2500 lei pentru asistență juridică.

În cadrul dezbaterilor judiciare reclamantul a completat acțiunea, solicitând anularea înscrierii din carnetul de muncă cu nr. 12 de destituire din funcție conform art. 86 alin. (1) lit. a), h) Codul muncii la pag. 20 și obligarea de a face înscrierea de angajare în funcție a acestuia din 12 septembrie 2008 conform deciziei Consumcoop Budești, mun. Chișinău și repararea prejudiciului moral în sumă de 10000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 02 septembrie 2011 acțiunea a fost admisă parțial, încasat de la Consumcoop Budești, mun. Chișinău în beneficiul lui Sergiu Paraschiv suma de 55483,67 lei cu titlu de restanță la salariu, suma de 1600 lei cu titlu de împrumut, suma de 10400 lei cu titlul de chirie a automobilului de model Opel Sintra conform contractului de locațiune nr. 01 din 09 decembrie 2008, suma de 1000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru înscriere ilegală în carnetul de muncă și suma de 460 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, iar în total suma de 68943,67 lei, anulată înscrierea cu nr. 12 de destituire din funcție conform art. 86 alin. (1) lit. a), h) Codul muncii pag. 20 din carnetul de muncă a lui Sergiu Paraschiv, obligat Consumcoop Budești, mun. Chișinău să introducă în carnetul de muncă a lui Paraschiv Sergiu înscrierea cu nr. 11 de angajare în funcție a acestuia din 12 septembrie 2008 conform deciziei Consumcoop Budești, mun. Chișinău, în rest acțiunea a fost respinsă. Totodată, a fost menționat că în conformitate cu art. 256 alin. (1) CPC, hotărârea judecătorească prin care pârâtul este obligat la plata salariului urmează a fi executată imediat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2012 a fost respins apelul declarat de Cooperativa de Consum din com. Budești și menținută hotărârea primei instanțe.

La 05 martie 2013, Cooperativa de Consum din com. Budești a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea ce ține de încasarea de la Consumcoop Budești, mun. Chișinău în beneficiul lui Sergiu Paraschiv a sumei de 55483,67 lei cu titlu de restanță la salariu și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a dispune încasarea de la Consumcoop Budești, mun. Chișinău în beneficiul lui Sergiu Paraschiv suma de 9840,55 lei cu titlu de restanță la salariu. La fel, a solicitat dispunerea întoarcerii executării hotărârii primei instanțe prin restituirea către Consumcoop Budești, mun. Chișinău din contul lui Sergiu Paraschiv a sumei de 45643,12 lei.

Susține că de decizia instanței de apel a luat cunoștință la 21 ianuarie 2012, fapt despre care a semnat pe versoul la prima pagină a dosarului.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și normelor de drept procedural.

Instanța de judecată incorect a constatat mărimea salariului Președintelui Biroului Executiv al Cooperativei de Consum din com. Budești, Sergiu Paraschiv.

Indică că la constatarea cuantumului restanței la salariu neîncasat pe perioada anului 2009-ianuarie 2010 de către Sergiu Paraschiv, instanța de judecată a reieșit din mărimea salariului de funcție de 3600 lei pe lună, bazându-se pe hotărârea Biroului Executiv al Cooperativei de Consum din com. Budești nr. 12 din 04 noiembrie 2008 cu anexa nr. 1 și scrisoarea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. P 1960/2010 din 15 martie 2010.

Consideră că la aprecierea probelor s-au încălcat cerințele art. 130 CPC, dându-se o apreciere arbitrară și unilaterală a probelor aduse în cadrul examinării pricinii, totodată nu s-a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și s-a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Prin hotărârea Biroului Executiv al Cooperativei de Consum din com. Budești nr. 12 din 04 noiembrie 2008 nu putea fi stabilit cuantumul remunerării Președintelui Biroului Executiv, deoarece întrebarea dată ține de competența exclusivă a organului suprem.

Afirmă că în cadrul examinării pricinii s-a constatat că la angajarea lui Sergiu Paraschiv n-a fost încheiat contract individual de muncă, totodată nu s-a dovedit stabilirea în cadrul Cooperativei de Consum din com. Budești a unui sistem tarifar de salarizare.

Astfel, aplicativ situației litigioase, la constatarea cuantumului salariului Președintelui Biroului Executiv al Cooperativei de Consum din com. Budești, instanța de judecată urma să țină cont de salariul tarifar pentru categoria I de calificare a angajaților din unitățile cu autonomie financiară, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, care de la 01 iunie 2007 pentru angajații unităților cu autonomie financiară raportate la alte ramuri decât agricultura și silvicultura s-a stabilit în mărime de cel puțin 5,33 lei pe oră sau de cel puțin 900 lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru de 169 ore în medie pe lună (Hotărârea Guvernului nr. 782 din 04 iulie 2007).

Susține că odată ce Cooperativa de Consum din com. Budești a recunoscut mărimea salariului Președintelui Biroului Executiv Sergiu Paraschiv într-un cuantum de 1450 lei, în virtutea art. 123 alin. (6) CPC, restanța la salariu urma a fi calculată reieșind din această sumă.

Astfel, suma totală a restanței la salariu care urma a fi încasată constituie 9239,95 lei = 21689,95 lei (salariul calculat pentru perioada septembrie 2008-decembrie 2009 potrivit certificatului de calcul (f. d. 87) - 13900,00 lei (suma achitată în perioada sus indicată conform borderourilor de plată (f. d. 66-86)) + 1450 lei (restanță la salariu pentru ianuarie 2010).

Consideră că instanța de judecată greșit a constatat vina angajatorului în reținerea salariului Președintelui Biroului Executiv al Cooperativei de Consum din com. Budești, Sergiu Paraschiv.

Menționează că la încasarea pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen, instanța de judecată a invocat neprezentarea a cărorva probe, ce ar confirma faptul că nu există vina angajatorului în neachitarea plăților salariale, fapt ce nu corespunde realității.

Astfel la baza cererii de chemare în judecată și a hotărârilor luate ulterior pe marginea ei este activitatea reclamantului în funcția de Președinte al Biroului Executiv al Cooperativei de Consum din com. Budești în perioada 09.2008-02.2010.

Susține că obligația de achitare a salariului angajaților Cooperativei de Consum din com. Budești ține nemijlocit de competența Președintelui acesteia și nu a altcuiva.

Afirmă că cele menționate denotă lipsa vinovăției pârâtului în neridicarea de către Președintele Biroului Executiv Paraschiv Sergiu a salariului său în perioada aflării în funcție, ultimul având suficiente împuterniciri executive, ba chiar nemijlocita obligație, pentru a-și valorifica propriile drepturi, însă modul în care a procedat arată rea-credința acestuia și intenția îmbogățirii fără justă cauză.

Cu referire la prevederile art. 143 alin. (2) Codul muncii, suma penalității, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen, constituie 660,60 lei, iar suma totală restantă 9840,55 lei.

Consideră că instanța de judecată greșit a constatat suma care urmează a fi încasată: 55483,67 lei cu titlu de salariu din care 29672,89 lei restanță la salariu și 10824,69 lei penalitate, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

Invocă dezacordul cu hotărârea primei instanței și decizia instanței de apel ce ține de mărimea salariului Președintelui Biroului Executiv din com. Budești, Sergiu Paraschiv și încasarea, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

Susține că în mod neîntemeiat, au fost încasate în beneficiul reclamantului suma de 13812,64 lei cu titlu de restanță la salariu.

Drept consecință a calculului eronat a sumelor restante a salariului, a fost eronat calculată penalitatea, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen, conform art. 330 alin. (2) Codul muncii.

Indică că suma salariului dator și a penalității constituie 37836,03 lei.

Consideră că temeiurile de bază a admiterii recursului sunt încălcarea normelor de drept procedural, și anume: art. art.130, 373 CPC, aplicarea normelor de drept material care nu trebuiau să fie aplicate, și anume art. 330 Codul muncii, neaplicarea normelor de drept material care trebuiau să fie aplicate, și anume: art. 1, 33, 34, 36, 41 al Legii cooperației de consum, art. 117, 220 Codul civil.

Menționează că prin hotărârea primei instanțe contrar legii s-a dispus executarea imediată a acesteia în partea ce ține de încasarea salariului, fără a se indica că încasarea imediată se limitează la un salariu mediu. Or, potrivit art. 256 alin. (1) lit. b) CPC, urmează a fi executată imediat hotărârea judecătorească prin care pârâtul este obligat la plata salariului și a altor drepturi ce decurg din raporturi de muncă în mărimea unui

salariu mediu, modificare operată prin Legea nr. 244-XVI din 21 iulie 2006. Drept consecință, de către executorul judecătoresc a fost încasată în mod imediat toată suma dispusă de instanță.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cooperativa de Consum din com. Budești nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Cooperativa de Consum din com. Budești, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Cooperativa de Consum din com. Budești ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul Cooperativei de Consum din com. Budești se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Tatiana Vieru